

Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları – Denizli

A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu

1 Mart 2022

Av. Adnan Demirdöğler; Denizli Barosu Başkanı (konuşma deşifre metni)

Sayın Belediye Başkanım ilimize gelen değerli misafirlerimiz Denizlimizin sivil toplum kuruluş başkanları yöneticileri ve üyeleri Denizli Barosu'nun kıymetli mensupları önceki dönem Baro Başkanım iş dünyamıza saygıdeğer kıymetli mensupları değerli misafirler, sözlerime başka başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi elbette ki yargı derneğinin ve Dünya gazetesinin bu şekilde bir çalışmasını sevgili meslektaşım Aysun Nalbant size iletğinde biz büyük bir mutlulukla Denizli basını da bu işin içerisinde dahil olması gerektiğini ifade ettik.

Tabii ki bir hususu özellikle belirtmem gerekiyor. Avrupa'nın ortasında Bir haftadan bu yana gerçekten insanlık suçu işleniyor. Fakat haberleri takip ediyorum. Türkiye'yi takip ediyorum. Bu savaşla ilgili olarak da maalesef gerek toplumumuzu ve gerekse dünyadaki toplumların bu savaşla ilgili olumlu veya daha da etkili olabilecek şekilde bir tepki göstermediğimizin üzüntüsünü yaşıyor.

Değerli misafirler savaş, ırk dil ve benzer hususları hiçbirisi gözetmeden bir insanlık durumunu yaşatmaktadır.

Şöyle düşünüyorum. Acaba Ukrayna bir Müslüman ülkesi olmuş olsaydı veya Rusya bir Müslüman ülkesi olmuş olsaydı Türkiye'deki bu tepkiler nasıl olurdu çok merak ediyordum. Veya dünyadaki yansıması ne şekilde olurdu? Çok merak ediyordum. Bu nedenle sözlerimin bu kısmını savaşın her türlüüne hangi sebeple olursa olsun hangi gerekçeyle olursa olsun veya hangi hak nedenle olursa olsun Yaşanmaması gerekir. Ve toplumların her birini bu savaşa etkin biçimde karşı çıkması gerektiğini düşünüyorum. Ve bunun da şu anda da bir hüznü yaşamaktayım.

Denizli Termaliyle gerek turizmiyle ve üniversitesiyle Türkiye'mizin etkin illerinden birisi.

Özellikle son yıllarda Merkezefendi Belediyemizin yapmış olduğu çalışmalar Pamukkale Belediyemizin yapmış olduğu çalışmalar ve büyükşehirin yapmış olduğu çalışmalar sayesinde de il bazında da bölgenin etkin ve sayılı illerinden birisi. Ticaret hacmiyle ilgili olarak da biraz sonra katılımcılar elbette ki bu konuyu dinleyeceklerdir. bölgenin ikinciydi.

Böyle bir ilde Denizli Barosu'nun da daha fazla etkin olması yönünde birtakım çalışmaların yapılması gerektiği düşüncesiyle böyle bir organizasyona katkı sağladık. Ve bunun da bir mutluluğunu yaşamaktayım.

Değerli konuklar

Anayasamızın ikinci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti hukuk devletidir. Ülkemizde ve dünyanın herhangi bir ülkesinde hukuk devletinden söz edebilmek için yargının bağımsız ve tarafsız olması gerekir. Özellikle demokratik ülkelerde bağımsız ve tarafsız bir yargı toplumda temel hak ve özgürlükleri korumasındaki en büyük güvencedir. Güçlü güçsüz, zengin, fakir. Makam ve lütfet farkı gözetmeksizin hukuk kuralları herkese eşit ve adil olarak uygulanmalıdır. Aksi durumda ne hukuk devletinden ne de gerçek demokrasiden bahsedilebilir.

Ne yazık ki günümüzde Türkiye yargısı hukuk devletinin güvencesini olma niteliğini önemli ölçüde kaybetmiştir. Yine maalesef Türkiye'de yargının hiçbir zaman tam anlamıyla bağımsız ve tarafsız olmadığını da görmekteyiz. Ancak yıllardır avukatlık yapan biri olarak şu anda daha önce hiç olmadığı kadar yargının vahim durumda olduğunu yaşarak görevlilerdenim. Genel olarak Türkiye'de yargı görevini yürütenler kendilerini birey hak ve özgürlüklerinin güvencesi, hukukun eşit uygulanmasının garantisi

olmaktan ziyade devletin çıkarlarını koruyucu kişiler olarak görme eğiliminde olmuşlardır. Çünkü hukukun üstünlüğü kavramı devlete tabi olan bir hukuki bir olarak algılanmaktadır.

Devletten önce gelen, devletin varlığına öncelenen ve dolayısıyla devletin de tabi olması gereken bir hukukun üstünlüğü, losyonu ne yazık ki ülkemizde yerleşik değildir.

Hukuk devleti sorunu sadece adliyeye giden veya buralarda çalışan kişilerin sorunu olmadığı topyekun bir ulusal sorun olduğu unutulmamalıdır. Çünkü hukuk devletindeki gerileme ile ekonomik göstergelerdeki gerileme yatırımların azalması, işsizliğin artması, eğitimden sağlığa, tarımdan ulaştırmaya, tüm kamu hizmetlerinin niteliğini ve kalitesinin zayıflaması arasında doğrudan bir bağ olduğu ve ekonomideki tüm dengeleri etkilediği aşıkardır.

Demokratik hukuk devletinde yargılama faaliyetini en temel unsuru savunma görevini yerine getiren bizler yani avukatlardır. Mesleğimizin sorumluluğu ve bilinci içinde her zaman Temel insan haklarını eşitliği ve özgürlüğü ifade özgürlüğünü yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığını adil yargılamayı savunuyor ve bunun gerçekleşmesi için her türlü çabayı sarf ediyoruz.

Anayasamızın dokuzuncu maddesine göre yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerdir. Mahkemelerce kullanılır. Yüz otuz sekiz Cumartesilere göre hakimler görevlerinde bağımsızdırlar.

Anayasaya Kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemeleri veya hakimlere emir ve talimat veremez. genelge gönderemez. Tavsiye ve tedbir de bulunamaz. Yargılama hakim savcı ve avukatların birlikte uyumsuzlukları çözmesiyle mümkündür. Savunma görevini üstlenen avukatlar yargılamada etkin durum oynamaktadır.

Hukukun üstünlüğüne herkesin inanması tüm işlemlerin hukuka uygun şekilde yapılması hukukun kararlarına rıza göstermesi hukukun gereklerini eksiksiz uygulanması Yargının tarafsızlığına olan inanç açısından son derece önemlidir. Adalet erişim hakkının kısıtlanması yargıda erişimin pahalılığı yargının her türlü baskı ve etkiden uzak tam bir tarafsızlık ve bağımsızlık içinde yargılama faaliyetinde bulunmasının koşullarının oluşturulması yargının sorunları arasındadır. Ayrıca toplumda adalet duygusunu yerleştirebilmek için yargılamanın hızlı ve adil olması gerekir.

Geciken adalet, adalet değildir sözlenen hareketle yargının yapısal sorunlarının bir bir an önce çözümlenmeli yargılamanın hızlı ve adil olması sağlanmalıdır. Ülkemizdeki en büyük sorunlardan biri hukuk fakülteleri sayısını ilerisi düşünülmeden sürekli olarak arttırılmasıdır. Bu da nitelikli hukukçuluğun yetiştirilmesinin önündeki en büyük engellerden birisidir. Bu sebeple öncelikle hukuk eğitimi yeni baştan ele alınmalıdır hakimlik, savcılık ve avukatlığın nesli hazırlık eğitimi ciddiyetle ele alınmalıdır.

Yargı mesleği icra edecek kişilerin asgari bir yaşam tecrübesine sahip olması mesleğe tamamen liyakat esasına göre kabul edilmesi ve mesleğe başlamadan önce kaliteli ve yeterli eğitimi almaları sağlanmalıdır. Mesleğe Kabul, kesinlikle liyakat sistemine göre yapılmalıdır.

Liyakatın dışında hiçbir ölçünün kullanılmaması, fırsat eşitliği ve hukuk önünde eşitlik ilkelerine uygun olarak objektif ölçülere göre mesleğe alım sağlanmalıdır. Hakimlik sınavına girebilmek için ve hakim olabilmek için Burada bir parantez açmak istiyorum değerli konuklar. Bu asgari üç yıllık bir avukatlık tecrübesi getirilmesi şartı aranılır şeklinde bir önerimiz var ama Özellikle son günlerde avukatlık mesleğiyle hakimlik geçen hakim olan arkadaşlarımız yönünden ciddi manada sorunlarla karşılaştığımızı görüyoruz.

O nedenle burada bir soru işareti koymak istiyorum. Hakimin teminatı yargı bağımsızlığın en temel önemli güvencesidir. Yargıçlar verdikleri kararlar dolayısıyla herhangi bir yaptırıma ya da soruşturmaya tabi tutulmayacaklarında emin olmalıdırlar.

Kararların doğruluğu ya da kanun yolu denetimine değerlendirilmelidir. Yargıdaki tüm sorunların çözümlenmesi hukukun üstünlüğünü Demokratik yönetimin iyileştirilmesini ve dolayısıyla halkın refah seviyesinin yükseltilmesini sağlayacaktır. Hukuka inanan, hakları korunan yargıya güvenen toplumlarda işçiler dolayısıyla üretime de katkıda bulunacak. Ve böylelikle ülkelerin refah seviyesi artacaktır. Yargı kişileri ve konular arasındaki uyumsuzlukları gidermek temel hak ve özgürlükleri korumak ve geliştirmek suretiyle görevini yerine getirmektedir.

Diğer yandan da topluma güveni ve barışı sağlamaktadır. Hal böyleyken demokrasi güçlenmekte, toplumsal verimlilik ve üretkenlik düzeye olumlu ivme kazanacaktır. Avukatlık kanununun doksan beşinci maddesi barolara hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak bu kavramlara işlerlik kazandırmak görevini vermiştir. Hukukun üç sayacağından biri olan ayarından biri olan yürütmenin Hukuka uygunluğunun sağlanması görevi barolara ve dolayısıyla da avukatlarındır. Bu bilinç ile dün olduğu gibi bugün de temel hak ve özlüklerin güvence altında bir toplum düzeninin oluşturulması için avukatlar olaraktan gayret gösteriyoruz.

Ülkemizde yargının tüm sorunlarının çözüldüğü, hukukun üstünlüğünün korunduğu, demokrasinin güçlendiği ve ekonominin daha iyi gittiği günlerde buluşmak dileğiyle.

Hepinize saygılar sunuyorum. Panelin hepinize hayırlı olmasını temenni ediyorum.